

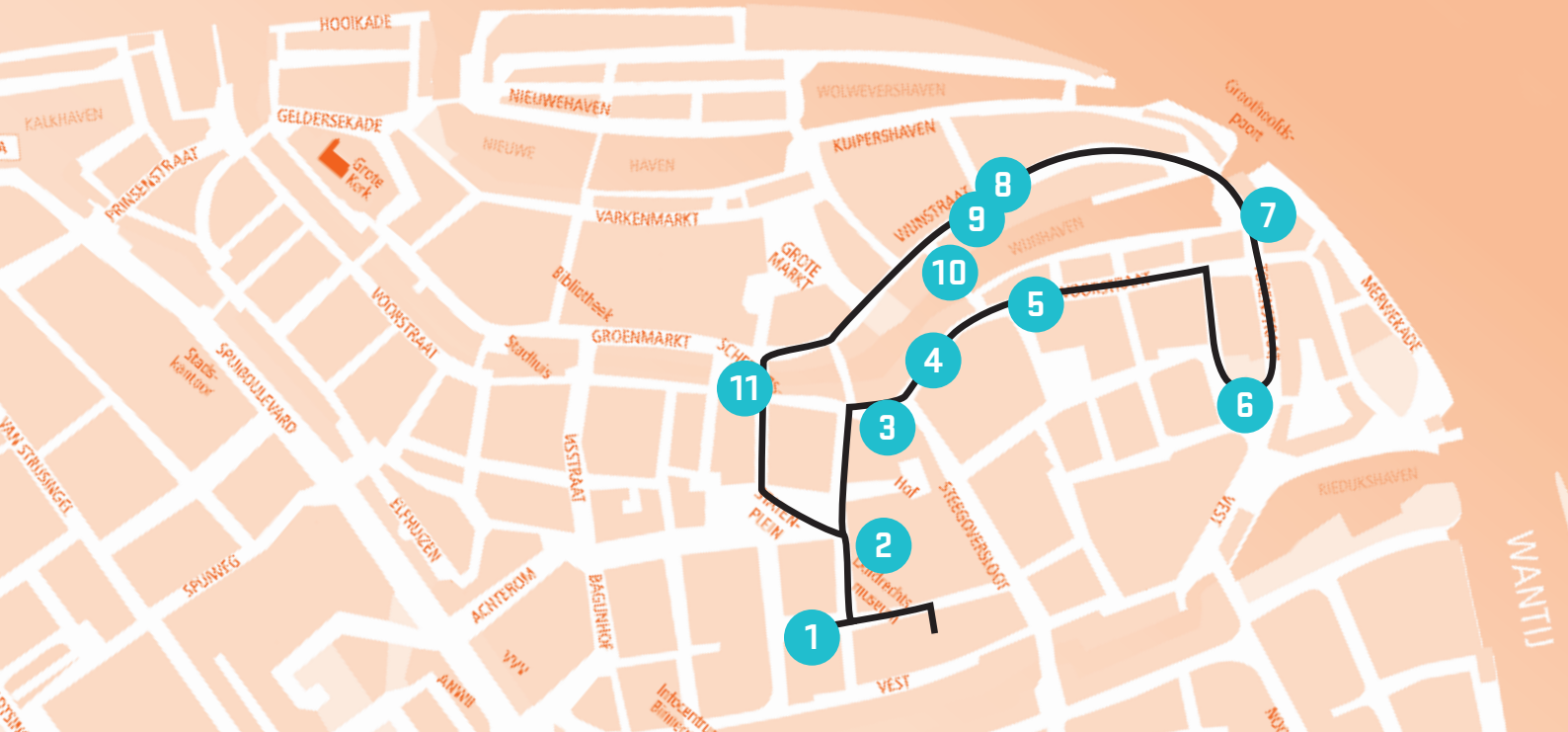
SCHALCKEN

in Dordrecht

Fijnschilder Godefridus Schalcken en Dordrecht zijn nauw met elkaar verbonden. De kunstenaar groeide er op, kreeg er zijn eerste schilderlessen en maakte er naam met portretten en genrestukken. In Dordrecht legde Schalcken de basis voor een indrukwekkende, internationale carrière. Deze wandeling leidt u langs plekken in de stad die aan Schalcken herinneren.

STADSWANDELING VANAF HET DORDRECHTS MUSEUM

AFSTAND: 2 KILOMETER

Ingang Arend Maartenshofje

1. AREND MAARTENSHOFJE

MUSEUMSTRAAT 56

In de regentenkamer van dit hofje zien we werk van collega's van Godefridus Schalcken. Onder hen zijn Arnold Houbraken en Schalckens leerling Carel de Moor. Johan van Gool verzochtte in een biografie van Arnold Boonen dat Dordrechts vette kleigrond wel goed is om kunstenaars te kweken, maar dat ze toch vertrekken.

Portret Cornelis Schalcken PARTICULIERE COLLECTIE

2. THE MOVIES

NIEUWSTRAAT 62

In 1654 verhuisde Godefridus als 11-jarige jongen naar Dordrecht. Vader Cornelis werd er rector van de Latijnse School. Het gezin Schalcken woonde in het schoolcomplex waar nu The Movies is.

Zelfportret Godefridus

Rond 1662 ging Schalcken in de leer bij Gerrit Dou in Leiden, om zich te specialiseren in de fijnschilderkunst. Hij koos voor de beste leermeester en werd vervolgens zelf een van de beroemdste fijnschilders van zijn tijd. Terug in Dordrecht trok hij opnieuw in bij zijn ouders aan de Nieuwstraat.

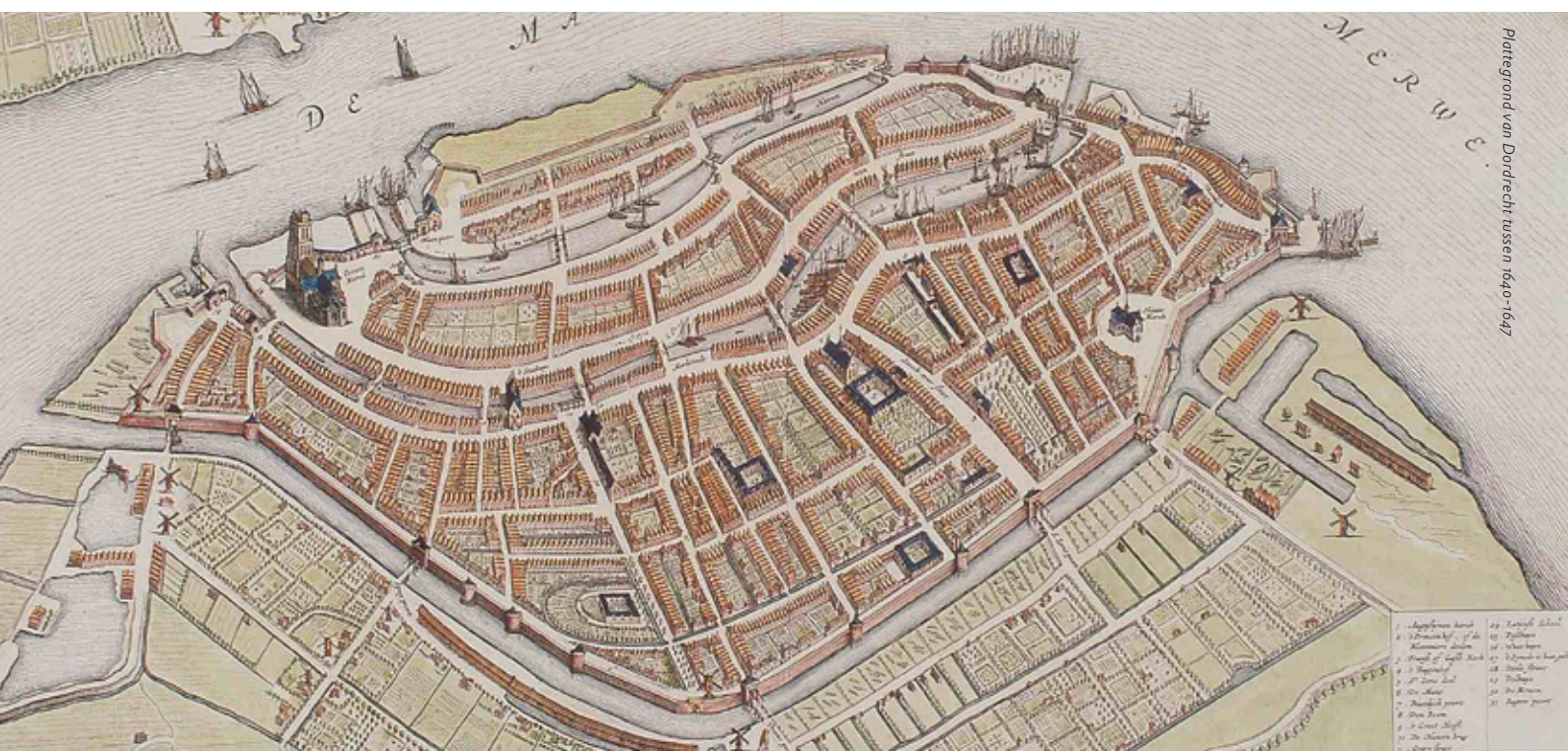

Augustijnenkerk rond 1760

3. AUGUSTIJNENKERK

VOORSTRAAT 216

Op 31 oktober 1679 trouwde Godefridus met Françoisia van Diemen in de Augustijnenkerk. Het huwelijkscontract is bewaard gebleven, evenals de twee spectaculaire huwelijksportretten (zie nr. 10).

Plattegrond van Dordrecht tussen 1640-1647

Johan Hallincq

4. WOONHUIS JOHAN HALLINCQ VOORSTRAAT 178

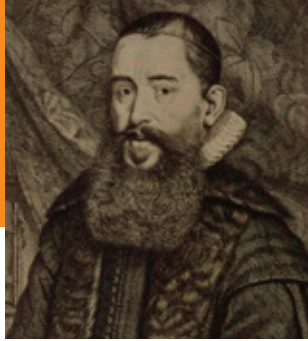
Voor roem waren kunstenaars in de 17de eeuw ook afhankelijk van bekende en rijke opdrachtgevers. In dit pand woonde een van hen: Johan Hallincq. Deze oud-burgemeester van Dordrecht liet zich zelfs tweemaal portretteren door Schalcken.

Mattheus van den Broucke

5. HERENHUIS VAN DEN BROUCKE VOORSTRAAT 142-144

Ook de Dordtse burgemeester Mattheus van den Broucke liet zich door Schalcken portretteren. Ze kenden elkaar goed. Hier aan de Voorstraat liet Mattheus rond 1680 een breed herenhuis bouwen, naast het huis van zijn broer Elias.

Balthasar Lydius

6. NIEUWKERK NIEUWKERKSPLEIN 100

De grootvader van Godefridus, Balthasar Lydius, preekte regelmatig in de Nieuwkerk. Hier vinden we ook het familiegraf Lydius met daarin veel jonggestorven kinderen van Godefridus en Françoisia. Een daarvan was Cornelia, zij werd nog geen vier maanden oud.

Boomstraat onstreets 1835

7. OP DEN BOOM BOOMSTRAAT

Op 23 mei 1674 overleed Cornelis Schalcken. Zijn vrouw Aletta ging met het gezin 'op den Boom' wonen, ergens aan de Boomstraat vlakbij de Groothoofdspoort.

Wijnstraat 116-118

8. WOONHUIS WIJNSTRAAT 116-118

Eind 1682 kocht Godefridus voor 2024 gulden een huis in de Wijnstraat. Hier begon zijn internationale faam toen handelaar Jan van der Bruggen in 1688 schilderijen van hem meenam naar Parijs en van een aantal werken prenten maakte. Die sloegen aan.

Arent de Gelder - FRANKFURT, STRADEL MUSEUM

9. COLLEGA SCHILDERS WIJNSTRAAT / SCHRIJVERSSTRAAT

Andere kunstenaars woonden bij Schalcken in de buurt. Arent de Gelder, bijvoorbeeld, was een rijk man die zich ook een woning aan de Wijnstraat kon veroorloven. Hij woonde eerst met zijn ouders en later met zijn broer in de buurt van de Schrijversstraat.

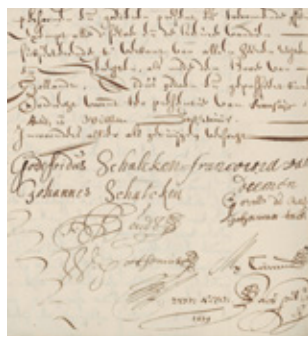

10. ADRES FRANÇOISIA NIEUWBRUG

Françoisia van Diemen kwam niet uit Dordrecht, maar uit Breda. Waarschijnlijk trouwde zij vanuit het huis van haar oom en tante bij de Nieuwbrug. Na hun huwelijk woonden Godefridus en Françoisia in het familiehuis 'op den Boom'.

Huwelijksportretten vanuz/kenen, LICHTENSTEIN: THE PRINCELY COLLECTIONS

Huwelijkscontract

Schaduwdans

11. OUDE MARKVELD SCHEFFERSPLEIN

Op het oude Markveld, nu Scheffersplein, had Samuel van Hoogstraten zijn atelier. Schalcken was een van zijn leerlingen, samen met de bekende schilders Arent de Gelder en Cornelis van der Meulen. Op zolder voerden zij zijn toneelstukken en de 'schaduwdans' op.

De wijze en dwaaze magden

NEW YORK, THE LEIDEN COLLECTION

ONTDEK MEER KUNST EN GESCHIEDENIS IN DORDRECHT

In het Dordrechts Museum ontdek je zes eeuwen Nederlandse schilderkunst. Van 16de-eeuwse meesters tot hedendaagse kunst. Museumrestaurant Art & Dining is ook na 17 uur geopend.

www.dordrechtmuseum.nl

www.hethofvannederland.nl

www.huisvangijn.nl

ONTDEK MEER, BEZOEK OOK:

HET HOF VAN NEDERLAND

In Het Hof van Nederland in Dordrecht werd nationale geschiedenis geschreven. Je zit er op de eerste rij bij de Eerste Vrije Statenvergadering van 1572. En je beleeft er het verhaal van Hollands oudste stad. Hof 6, 3311 XG Dordrecht, di-zo 11-17 uur

HUIS VAN GIJN

Kom op bezoek bij verzamelaar Simon van Gijn. In zijn statige patriciërshuis waan je je honderd jaar terug in de tijd. Nieuwe Haven 30, 3311 AP Dordrecht, di-zo 11-17 uur

Huis van Gijn - FOTO MASCHA JOURNALS

VORMGEVING: Jantijn van den Heuvel
BEELD: Dordrechts Museum/Huis Van Gijn/Het Hof van Nederland, tenzij anders vermeld
VOORZIJDE: Jonge vrouw met een parel bij kaarslicht (detail) PARTICULIERE COLLECTIE, VIA JOHNNY VAN HAEFTEN LTD, LONDEN